

ХРОНІКА

УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОГО

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ.

~ 1904, май-серпень. ~

Зміст: Загальні збори. — Засідання Виділу. — Засідання секцій. (Др. К. Левицький — Перші кроки нового австр. цивільного процесу. М. Грушевський — Звичайна схема русскої історії й справа раціонального укладу історії східного славянства. Ів. Джиджора — Нові причинки до історії московсько-українських відносин 1726—37 рр. М. Грушевський — Спірні питання староруської етнографії. Яр. Ільницький — Право перевозу на залізницях. М. Грушевський — Етнографічні зміни і культурні впливи в археологічній матеріалі України-Руси. Др. С. Дністрянський — Mandatum в почині права. З. Кузеля — Огляд літератури по етнографії в зах. і серед. Європі в рр. 1900—2. О. Радєкова — Про золотарство у староб. пов. в Харківщині. Др. В. Левицький — Про зерві місія функції ζ (s). Засідання комісій. — Участь Товариства у з'їзді чеських правників у Празі. — Нові видання Товариства.

Звичайні загальні збори.

(Дня 29 червня, 1904).

Звичайні загальні збори Наук. Тов. ім. Шевченка, що відбули ся дня 29 червня, 1904 р., почали ся о 11 год. перед полуднем у канцелярії Товариства. Розпочав їх голова проф. М. Грушевський, і сконстатувавши присутність відповідного числа членів, потрібного для відбування нарад (62 присутних членів і 12 повновастих), в довшій промові (яку подаємо в скороченю) дав погляд на розвій Товариства в минувшій році. „В минувшій році, казав

він, Товариство скінчило десять літ від першої своєї реформи на взір європейських академій наук. Пізніші зміни зблизили його ще більше до такої академічної організації, і по своєму устрою і як одинока національна інституція призначена для розвою науки, вона в останніх літах стала українською академією наук, подібною до інших словянських академій, хоч і без титула. Титул не залежить від нас, і не знати, чи будемо коли його мати, — та він і не має особливого значіння. Нпр. з чотирьох академій Німеччини дві лише мають сей титул. Важніше — наукове значіння; воно більше залежить від нас і нашим старанням повинно бути — держати можливо високо рівень науки сеї академії, якою наше Товариство стало, і додержувати кроку коли не великим європейським, то бодай академіям наших ближніх сусідів. На жаль і тут Товариство стрічаєть ся з різними перешкодами. Всі прошення його про підвищення дотацій з фондів краєвих і державних і вставлення їх в державний бюджет, лишають ся безуспішними, противно — Товариство стрічаєть ся з різними новими обмеженнями й утрудненнями. Так Виділ краєвий останніми часами став виплачувати запомоги з долини, жадаючи пропозиції наперед піврічних справоздань, хоч така контроля наукової діяльності Товариства з його сторони являєть ся дивною і нічим не викликаною. Запомогу, признану Міністерством освіти ще в червні минулого року, Товариство не дістало й досі, і тільки недавно, приватною дорогою довідало ся, що йому Міністерство тоді ж признало одноразову запомогу на видання корпусу приповідок (досі не виплачену!). Супроти таких трудностей Виділ Товариства тим обережійшим був при укладаню своїх бюджетів та тим більшу увагу мусів звертати на розвій заробкових галузей свого господарства, з яких мусить покривати, при малих підмогах публичних, свої видатки на наукові потреби. Діяльність Виділу на сім пункті в минулїм році була дуже показна — бесідник вказує на дальші уліпшення в діловодстві, на які Виділ звертає пильну увагу вже від шести літ, переведення інвестицій в домі Г-ва, заложення переплетні, рішення утворити велику книгарню і т. и. „Зосередкована виключно в руках невеликого тіла як Виділ, адміністраційна діяльність Товариства менше відчувала на собі брак внутрішнього спокою й гармонії в Товаристві, що привели були до кризи в 1901 р. і дають себе й тепер відчувати. Діяльність наукова, що з натури своєї вимагає незакаламученого спокою й розваги, а поділена в Товаристві між цілим рядом біль-

ших і менших організацій, відчувала їх далеко більше. Майже цілий рік з'абсорбовувала увагу і енергію членів справа зміни статута, коло якої скупилися внутрішні відносини й зробили її окликом усіх відносин у Товаристві. При таких обставинах тільки в крайньому напруженні удавалося удержувати наукову роботу в Товаристві на рівні попередніх років, не дати відбитися на ній сій науковій боротьбі; ми все старалися зіставати в границях домашньої справи Товариства, не даючи себе спровокувати навіть ріжкими зачіпками в пресі, що не все заховувалося об'єктивно супроти відносин у Товаристві. В минулому році удалося дійсно удержати наукову роботу, загалом взявши, в давнім темпі, і коли в одних точках було певне ослаблення, воно винагороджувалося живішою діяльністю в інших. Наукові видання виходили далі в давнім пляні — деякі спізнені (як правничі й етнологічні публікації) вийдуть не задовго, і Товариство загалом видало в сім році в 14 серіях 40 книжок, не рахуючи відбиток, додержуючи ся схеми попередніх літ. Приглянувши ся Запискам — що зістають ся головним науковим органом Товариства, бачимо, що в минулому році уміщено в них було 33 більших або менших розвідок, заміток і матеріалів, 150 рецензій і окрім того огляд 60 часописей. Всього взяло в них участь 41 співробітників, в тім заграничних 15, нових 14, так що і тут наукова робота не тільки не спускала ся з давнього рівня, але притягала й нові сили. Літ.-Наук. Вістник, не вважаючи на заборону в Росії, оскільки змінив своє становище, що надвижками сього року покрив дефіцит попереднього. В організаційній науковій роботі новим кроком наперед був організований історично-філософічною секцією перший систематичний курс публичних викладів із археології, що, будемо надіятися, буде початком дальших таких курсів (філософічна секція уложила уже плян подібних викладів на будущий рік)". В кінці посвятив голова кілька теплих слів пам'яті померших членів: дра Олексія Маркевича, Корнила Устияновича і Василя Тиховського, яких збори пошанували повстанням із місць.

Покликавши опісля на секретарів зборів дд. Івана Боднара і Якова Яцкевича, голова проголосив збори отвореними і візав до вибору комісії для перевірки важности повновластей. На внесені д. М. Павлика вибрано одноголосно членами комісії д. Ілю Корудза і дра М. Коса, які переглянули повновласть і признали їх важними. Всіх повновластей було 14.

Тому, що два члени, які мали повновласти, не явилися на зборах, враховувано до зборів лише 12 повновластей, які пізніше змаліли до 10, з причини виходу ще двох членів.

По полагожденню сих формальностей, перейдено до відчитування протоколів. На внесення дра М. Коса постановлено протоколи зі зборів дня 25 марта і 4 цвітня 1903 р. не відчитувати тому, що вони були надруковані в „Хроніці“ і розіслані членам. Натомість відчитав др. Ів. Брик протокол із надзвичайних загальних зборів, відбухих дня 4 цвітня 1904 р., який прийнято до відомості без дискусії і ухвалено вписати в книгу протоколів, а для верифікації його вибрано комісію, зложену з двох членів д. І. Корудза і дра В. Левицького.

Д. Вол. Шухевич зажадав по сій, щоби в річнім справозданню друковано коротко протоколи загальних зборів, а головні їх ухвали для пригадки членам. Коли-ж йому звернено увагу, що всі протоколи оголошують ся в своїм часі в „Хроніці“, змодифікував д. Шухевич бажане так, аби оголошувано ухвали з тих зборів, які не могли ще появили ся в „Хроніці“ перед випущенням річного справоздання. Се бажане передано Виділові для евентуального ужитку. В сій справі забирав голос також проф. П. Огоновський, жадаючи, аби в річних справозданнях наводило ся також коротко головні рішення загальних зборів.

З черги перейдено до справоздань Виділу з річної діяльності. На внесення д. М. Павлика постановлено не читати їх, лиш відразу почати дискусію над ними.

Др. Волод. Левицький запитує Виділ, чому він не скликав як звичайно зборів у лютім або марті, але аж при кінці червня і тим способом продовжив собі самовільно час урядованя майже на пів року.

Др. К. Студинський відповів на се, що статут Товариства не визначає докладно речинця зборів, тому не може бути бесіди про його перетягнене. Та не вважаючи на се, збори не могли скорше відбутися з таких причин: 1) Виділ визначив був первісно звичайні загальні збори на 25 марта і поставив на них також справу зміни статута. В відповідь на те внесло 20 членів письмо до Виділу з жаданем, щоби перше скликано збори тільки для зміни статута, а тим самим відложено звичайні загальні збори. Між тими членами був підписаний також др. В. Левицький. З огляду одначе, що термін 25 марта був для багатьох членів не вигідний, Виділ ви-

значив новий, на 4 цвітня, а прихилиючись до бажання 20 членів, поставив на порядку лише справу статута, бо дві інші точки порядку не мали тут значіння. 2) Місяць цвітень виповнили свята, в часі яких зборів не можна було скликати, а в маю в відповідних днях для зборів відбувалися збори інших товариств. 3) Виділ здержував ся також зі скликанем зборів перед відповідею намісництва на зміну статута і то тому, щоби по відкиненню статута — що й стало ся — не треба було наражувати замісцевих членів на ще одні надзвичайні збори і на кошти, получені з їздою до Львова.

Д. Мих. Павлик запитує, чому при вичислюванню почесних членів Товариства у „Хроніці“ не подано при іменах В. Антоновича і І. Левицького дня їх вибору на почесних членів, що має вагу і для їх будучих біографів. — Голова поясняє, що в книжці членів не зазначено дати вибору, тому її не подано й у „Хроніці“. Але коли збори бажають собі того, можна буде пошукати в давніх протоколах і оголосити при найближшій нагоді.

Д. Іл. Кокорудз запитує, чому Виділ не постарав ся до сеї пори про затверджене фондацийного акту університетської фундації та чому не уживає вже відсотків для означених актом цілій. — Голова поясняє, що Виділ предложив фундаторови до затвердження фондацийний акт, але він не лиш не затвердив його, та загалом нічого не відповів і не відповідає далі навіть на предкладані йому що року рахунки. Наслідком того відсотки фонду уживають ся тепер на сплачуванє довгів камениці.

Др. Вол. Левицький інтерпелює, на якій підставі дістають деякі члени всі видання Товариства, а деякі, навіть дійсні, не дістають; чим кермуєть ся Виділ при їх висилці? — Д. В. Гнатюк поясняє, що всі звичайні члени і оснувателі дістають на підставі давньої ухвали Виділу „Записки“ і „Хроніку“. Дійсні члени, що постійно працюють у виданнях Товариства, дістають понадто ще й видання своїх секцій, але котрі не працюють, дістають лише „Хроніку“ і „Збірники“ секцій. Члени Виділу дістають усі видання на підставі окремої ухвали Виділу. — Др. В. Левицький заявляє, що він переглядав книгу членів і найшов там, що й інші члени дістають усі видання. На питання членів, хто се такий, не хоче їх назвати по імені. Тоді д. В. Гнатюк перебирає книгу членів і стверджує, що всі видання мають право побирати також ті члени, які дають працю, а не беруть гроший за неї, але їх зрештою дуже мало і то майже всі з поза Галичини, куди видання не доходять,

так що постанова Виділу вислати їм видання має більше теоретичне значіння, як практичне.

Дальше жадає голосу знов др. Вол. Левицький і інтерпелює редакцію Л.-Н. Вістника, чим вона оправдає факт, що помістила в однім із недавніх чисел нарис Стецишина, який є простим перекладом із Жеромського і через те виставила на сьміх нашу літературу перед польською публікою, та чому взагалі допускає в журналі незвісних авторів. — Др. Ів. Франко відповідає на се, що др. В. Левицький повинен се питаня звернути радше до авторів, як до редакції. Проти несумлінности нема ніякої асекурації, а жадна редакція не обовязана й не може знати всіх письменників і контролювати, чи се не взяте звідси або звідти. Коли-ж би редакція тримала ся сеї засади, щоби друкувати тільки твори знаних авторів, тоді незнані не зробили би ся ніколи знаними, а зрештою на найблизших зборах той сам інтерпелянт підніс би нову інтерпеляцію, чому редакція не надрукувала творів сих і тих авторів. Зрештою кождий автор підписаний повним іменем відповідає сам за свій твір, а не редакція, що містить нераз його з різних причин, хоч не годить ся з його ідеями, з його тенденцією і т. п.

По сїм прийнято до відомости справозданя з діяльности Виділу й секцій і перейдено до касового справозданя.

Д. Мих. Павлик заявляє, що він подав у бібліотечнім справозданю число закуплених книжок коло 80, тимчасом сума видана на закуплені книжки далеко висша, як би на 80 можна видати.

Д. Іл. Кокорудз запитує, чому в рубриці „коректи“ такі високі суми, хоч за коректи платить ся лише по 6 кор. від аркуша.

Д. Вас. Білецький запитує, кілька примірників друкуєть ся „Історії України-Руси“ проф. М. Грушевського? Чи Товариство не повинно-б друкувати її в більшім числі примірників, як до тепер?

З причини неприсутности касєра і контролєра відложено відповіди на питання дд. Павлика й Кокорудза на пізнїйше, а на питанє д. Білецького, відповів голова, що „Історії України-Руси“ друкуєть ся, як усіх збірників секційних, по 600 прим. На підвишенє сього числа, він як автор, навіть не згодив би ся і скорше видавав би дальші томи своїм накладом, ніж се. Він же бажав би дожити ще другого виданя „Історії“, аби дещо в ньому відповідно до нових розслїдів змінити або доповнити, а при більшім накладі і при скупім нашім літературнім русї се було-б неможливе.

На внесенє д. М. Павлика перервано тут збори до 3-ої год. по полудни.

По поновнім отвореню зборів забрав голос д. Паньківський, аби відповісти на питання дд. Павлика й Кокорудза. Що до першого, то сума видатків на книжки годить ся в повні з закупленими книжками, лише що д. Павлик не всі куплені книжки втягнув до рубрики закупів. Що до другого, то в рубриці „коректа“ почислено не лиш авторські коректи, але й зецерські, які багато коштують. Він признає одначе, що оба роди корект не повинні стояти в одній рубриці і що в будучности їх розділить ся.

Коли ніхто більше не зголошував ся до слова, відчитав д. Петро Огоновський іменем контрольної комісії справозданє з переведеної контролі і поставив внесенє на уділенє абсолюторії Виділови. Збори приймили се внесенє, по чім перейдено до вибору голови, Виділу і контрольної комісії.

О. Мих. Зубрицький поставив внесенє, щоби голову вибрано через аклямацію, але що сьому внесеню спротивив ся д. М. Павлик, то голова зарядив голосованє картками, покликавши вперед до скрутаційної комісії дра Івана Брика, д. Володимира Загайкевича і д. Ілю Кокорудза. Голосувало на голову 62 члени, абсолютна більшість 32. На проф. Мих. Грушевського віддано 49 голосів, 13 карток віддано чистих. Головою вибрано проф. М. Грушевського.

Перед вибором Виділу заряджено п'ятимінутову перерву, по чім приступлено до голосованя. По голосованю пішла скрутаційна комісія обчислювати голоси, а збори перейшли до дальшої точки порядку, зміни статута.

Проф. М. Грушевський відчитує письмо намісництва з мотивами, задля яких воно не потвердило зміненого статута і заявляє, що комісія, вибрана на остатніх загальних зборах, передискутувала ті мотиви, поробила вказані зміни в проєкті статута і тепер предкладає зборам проєкт у новій редакції для поновного ухваленя.

Др. М. Кос ставить внесенє, щоби параграфи, ухвалені на попередніх зборах і не заквестіоновані намісництвом, прийнято тепер en bloc, а окреме голосованє переводжено лише над заквестіонованими параграфами.

Д. М. Павлик противить ся тому і жадає, щоби кождий параграф відчитувано і голосовано над ним із окрема. Голова годить ся на се внесенє і заявляє, що зарядить голосованє над кождим параграфом окремо.

Д. Вол. Шухевич жадає, щоби при зміні статута голосували тільки присутні члени, а повновласти були виключені від голосування. Жаданє своє опирає на інтерпретації статута і просить, щоби й збори до сеї інтерпретації прихилили ся та голова. Коли-ж би інтерпретовано статут інакше, тоді він застерігає собі голос іще перед приступленєм до відчитування статута.

Проф. Грушевський відповідає, що §§ 25 і 37 статута разом узяті такі ясні, що інтерпретувати статут способом д. В. Шухевича зовсім не можна. На тій підставі і при такій інтерпретації відбували ся збори давнійшими роками і хоч і тоді голосовано з заступствами, то ніхто не виступав проти того. Остатні надзвичайні загальні збори заявили ся також за сею інтерпретацією і уважали стилізацію дотичних параграфів о стільки ясною, що навіть не уважали потрібним їх змінити. Від сього погляду він не може відступити.

Др. К. Студинський заявляє, що по остатніх надзвичайних зборах, де квестіовано з боку тих самих членів, що й нині, правосильність повновластей, він був цікавий знати, як на се задивляють ся компетентні власти і фахові люди, тому й запитав їх про опінію. У відповідь дістав, що всяка інтерпретація статута належить виключно до голови і зборів, а не до властей, які мають право лише затвердити або відкинути статут якогонебудь товариства, але не його інтерпретувати. З тої причини він заявляє ся також за інтерпретацією голови, що повновласти важні на всіх зборах і для всіх справ.

Коли по сьому голова завізвав відпоручників, щоби голосували й далі, забрав слово д. Вол. Шухевич відповідно до попередного застереження і вложив таку заяву:

„§ 37 доси обов'язуючого статута постановляє, що до зміни статутів треба двох третин присутних членів; коли-ж перше реченє того §-у виразно вимагає особистої присутности членів, проте відносить ся се домаганє до всіх дальших уступів того §-у, супротив чого може зміна статутів наступити тільки наслідком рішення особисто присутних членів. Позаяк п. председатель інтерпретуючи той § інакше, іменно дозволяє голосувати і через повномочія, вважаю таке поступованє яко протизаконне і зголошує з тої причини відклик проти важности ухвал в той спосіб повзятих“.

Супроти сеї заяви зажадав голова, щоби збори заявили ся ще раз, чи приймають його інтерпретацію. Збори приймили її всіми голосами проти сімох отсих членів, вписаних до протоколу на їх власне жаданє: Володимира Шухевича, дра Володимира Левицького, Василя Білецького, Юліяна Левицького, Михайла Павлика, Андрія Алиськевича і Осипа Ганїнчака.*)

По сім забрав слово д. М. Павлик і поновив внесенє д. Ю. Романчука з попередніх зборів, щоби тепер не ухвалювано зміни статута, але щоби вибрано комісію з рівного числа членів прихильників і противників предкладаного проекту статута та поручено їй виробити новий проект і прийти з ним перед нові загальні збори.

Проти сього внесеня виступив голова, заявляючи, що справа статута тягнеть ся з давня з великою стратою для Товариства, але що довше тягти ся не може і раз порішити її треба сюди або туди. За поглядом голови заявили ся ще др. Т. Кормош, о. М. Зубрицький і о. Ю. Кміт, почім на внесенє остатнього замкнено дискусію. При голосованю внесенє д. М. Павлика впало всіми голосами проти сімох.

Тут перервано дискусію для оголошеня висліду виборів до Виділу. Голосувало 62 члени; абсолютна більшість 32. До Виділу вибрані:

Кость Паньківський	62	голосами
Івац Ясеницький	59	"
Др. Гриць Гарматій	53	"
Др. Іван Макух	51	"
Др. Кирило Студинський	49	"
Володимир Гнатюк	48	"

На заступників вибрані:

Др. Ярослав Грушкевич	50	"
Михайло Мочульський	50	"
Юліян Мудрак	39	"

Інші кандидати подіставали від 1 голосу до 13.

До контрольної комісії, яку вибрано через аклямацію, ввійшли: Осип Ганїнчак, Петро Огоновський, Юліян Січинський.

Тепер відчитано лісту присутних і сконстатовано, що є їх 47 з 10 повноважностями, разом 57. Дві третині виносять 38 членів. По

*) Заява ся потім була відкликана — див. нижше с. 15.

сконстатовано перейдено до відчитування поодиноких параграфів статута і до голосованя над ними. § 1—15 прийнято одноголосно. § 16, при яким розвила ся ширша дискусія і при яким сконстатовано другий раз число присутних, що тим часом зменшило ся, прийнято 32 голосами без повновластей, а з повновластями 41 голосами проти 12. § 17—42 прийнято одноголосно, при чім число присутних збільшило ся знов і виносило постійно при кождім параграфі 42 присутних і 10 повновластей, разом 52 голосів.

За підставу нарад над зміною статута служив статут предкладаний власті і ухвалений вже попередними загальними зборами побіч обов'язуючого статута.

Дискусія при § 16 була така :

Д. Вол. Шухевич заявляє, що опозиція не має обструкційних замірів, а доказом сього перші 15 параграфів, прийняті одноголосно. Він, і його прихильники, не є також за тим, аби § 16 звужувати ; навпаки, вони хотять розширити його, тому й ставить він внесенє, щоби право повновластей розширити на всіх членів, що живуть поза Львовом. Коли перейде се його внесенє, він не тільки возьме назад свою заяву, зложену вперед, але й ручить за цілковиту дальшу згоду в Товаристві.

Проф. Грушевський поясняє значінє повновластей. Вони заведені були свого часу лише тому, що заграничні члени наслідком спеціальних обставин не можуть особисто брати участи в зборах Товариства ; се наслідок державних і кордонових обставин, а не особистих. Такі обставини не заходять для австрійських членів, які можуть приїхати кожної хвилі на збори, коли хочуть, тому й для них повновласти не мають рації. Обіцянка цюфненя заяви під умовою розширення параграфу 16 з боку д. Шухевича виглядає на пресию членів, а запевненє згоди в Товаристві не переконає нікого, бо ніхто за нікого не може ручити. Бесідник обстає за § 16 в давній формі, без змін. По промові дд. Садовського, В. Шухевича, І. Кокорудза, В. Білецького і М. Зубрицького замкнено дискусію і приступлено до голосованя. § 16 прийнято в давній формі 41 голосами проти 12 голосів отсих членів : Бурбеля, Залеського, Кормоша, Шухевича, Гаїнчака, Білецького, В. Левицького, Ю. Левицького, Фоліса, Алиськевича, Павлика, Кокорудза.

По голосованю забрав слово д. В. Шухевич і зложив другу заяву, що супроти змайоризованя опозиції він із товаришами не має далі що тут робити і бажає зістаючим успіху в Товаристві. По

сім опустив салью зборів, а з ним вийшло й отсих 7 членів: М. Навлик, В. Левицький, Ю. Левицький, Білецький, Фоліс, Алиськевич і Кокорудз.

Дальші параграфи поодинокі приймаю одногосно, до кінця, а так само опісля й цілий статут en bloc.

На кінці ухвалили збори, що на випадок незатвердження й сього статута, має та сама комісія, що предкладала нині доповнення й поправки, ще раз поробити потрібні зміни і предложити знов статут у новім виді для ухвали загальним зборам.

Так само ухвалено, що коли-б дд. В. Левицький і І. Кокорудз, не схотіли по сецесії входити до комісії для зверифікування протоколу остатніх загальних зборів, мають увійти до комісії на їх місце др. Г. Величко і В. Загайкевич і протокол зверифікувати.

Тому що до точки внесення і інтерпеляцій ніхто не зголосився, голова замкнув збори о 7 год. вечером.

Засідання Виділу.

X зас. дня 11 мая.

1) Принято чотирьох нових членів. 2) Принято до відомости, що на з'їзд правників у Празі виїздять як делегати др. С. Дністрянський і др. К. Левицький. 3) В справі книгарні порішено розписати ще раз конкурс на управителя з терміном до 14 липня і оголосити його в двох російських, одній чеській і одній німецькій часописі з вимогою від петента знання німецької і одної славянської мови. 4) Признано студентови філософії Іванови Джиджорі на 1904 р. підмогу на наукові цілі в сумі 200 кор., платну в двох рівних ратах. 5) Принято до відомости подяку читальні „Поступ“ у Lethbridge, в Канаді за даровані книжки.

XI зас. дня 18 мая.

1) Постановлено повідомити телеграфічно комітет з'їзду чеських правників, що від Наук. Тов. ім. Шевченка приїде два делегати. 2) Признано обом делегатам на сей з'їзд на їх жадане по 120 кор. на покриті коштів подорожи.

XII зас. дня 1 червня.

1) Принято до музею старинні монети, даровані о. Охримовичом у Сенечолі і ухвалено йому подякувати за них. 2) Признано о. Ст. Онишкевичови в Хишевичах деякі книжки в заміну за даровані ним для бібліотеки. 3) Постановлено скликати загальні збори на 29 червня. 4) Принято до відомости, що друкарняна комісія

закупила для переплетні букви і штанци за 1825 марок. Крім того комісія замовила в д. Ю. Панкевича кілька рисунків на штанци, оснований на народніх мотивах. 5) Постановлено поургувати справу виплати субвенції з міністерства за 1903 р. 6) Признано даром деякі книжки читальні „Просьвіти“ в Підволочисках та тов. „Зоря“ в Жовкві. 7) Принято одного нового члена. 8) Постановлено закупили для музею портрет К. Сушкевича, мальований К. Устияновичом.

XIII зас. дня 8 червня.

1) Др. К. Студинський повідомив, що намісництво не затвердило статута з формальних причин. Супроти того постановлено скликати статуту анкету, вибрану на остатніх зборах, щоби поробила відповідні зміни в статуті і предложила його для ухвали новим загальним зборам. 2) Відчитано справоздане з діяльності Виділу, секцій, бібліотеки і каси та ухвалено друкувати їх. 3) Признано Тадеєви Гриневичови, ученикови промислової школи в Кракові 50 кор. підмоги на артистичне (малярське) образованє. 4) Принято одного нового члена.

XIV зас. дня 22 червня.

1) Признано управителеви переплетні одноразову нагороду в сумі 100 кор., за працю при інсталяції переплетні і ухвалено для нього місячну платню, виплачувану з гори. 2) Відчитано і прийнято фундаційний акт Академічного Дому в стилізації представлений комісією, złożеною з проф. М. Грушевського і відпоручників Наук. Тов. ім. Шевченка дра С. Федака і дра І. Макуха. 3) Вибрано комісію для справ Академічного Дому, złożену з членів: Проф. І. Левинського, дра І. Макуха, д. Ю. Мудрака і дра С. Федака з правом кооптації нових членів. 4) Признано дру С. Рудницькому 100 кор. підмоги на наукову екскурзію. 5) Признано даром деякі книжки монастиреви Василянок у Городку.

XV зас. дня 28 червня.

1) Принято двох нових членів. 2) Признано важними і постановлено предложити загальним зборам 14 заступств від заграничних членів і інституцій. 3) Постановлено вписати в протокол фундаційний акт Академічного Дому.

XVI зас. дня 6 липня.

1) Відчитано письмо мат.-прир.-лікарської секції і прийнято до відомости, що секція уконституувала ся вибравши директором д. Ів. Верхратського, заст. директора др. Ев. Озаркевича, секретарем дра В. Левицького, заст. секретаря др. Ст. Рудницького, делегатом до Виділу дир. І. Верхратського, заступником делегата проф. В. Шухевича. Що до вибору заступника делегата до Виділу, постановлено: Виділ констатує, що § 29 обов'язуючого статута, говорячи про репрезентацию секції у Виділі, знає лише директора секції або вибраного замість нього відпоручника, але не знає вибраного попри нього заступника відпоручника. Тому що секція письмом із дня 4 липня повідомляє, що директором і делегатом до Виділу вибрано д. І. Верхратського, Виділ не може прийняти до відомости попри те вибору заступника делегата. Виділ звертає разом увагу, що так само порішив він уже був у тій самій секції справу вибору заступника делегата на засіданю дня 12 лютого 1902 р. і повідомив її про се в своїм часі. 2) Виділ уконституував так:

Мих. Грушевський, голова і референт наукових справ.

Кир. Студинський, заст. голови і реферант загальних справ адміністративних та бібліотеки.

Вол. Гнатюк, секретар.

Кость Паньківський, контролёр.

Ів. Ясеницький, касиєр.

Ів. Макух, адміністратор каменниці і референт правних справ.

Гр. Гарматій, референт друкарні і переплетні.

Юл. Мудрак, корреферент рахунків наукових видань.

Яр. Грушкевич, референт книгарні, Вістника і музею.

Мих. Мочульський, референт магазину.

XVII зас. дня 20 липня.

1) Принято до відомости протокол загальних зборів і ухвалено вписати його в книгу протоколів. 2) Постановлено вислати членам, що залягають із вкладками, ургенсі з загрозою вичеркнення, коли не зложать їх до вересня. 3) Принято до відомости, що історично-філософічна секція уконституувала ся вибравши таку президію: М. Грушевський, директор; Ф. Вовк, заст. директора; С. Томашівський, секретар; О. Сушко, заст. секретаря. Фільольогічна

секція уконституувала ся так: І. Франко, директор; І. Кокорудз, заст. директора; М. Павлик, секретар. 4) Затверджено вибір о. Михайла Зубрицького у Мшанци на дійсного члена іст.-філософичної секції. 5) Постановлено, щоби через вакації полагоджувано справи, що впливають із рефератів, бодай в присутности трьох членів Виділу. 6) Відчитано письмо Академії Наук у Петербурзі в повідомленім, що з'їзд славістів відложений до 1906 р. 7) Принято до відомости подяку Общества Истории и Древностей российских у Москві за привіт, висланий на його ювілей. 8) Ухвалено вислати вибір книжок руській колегії в Римі за зворотом коштів пересилки. 9) Принято одного нового члена. 10) Принято до відомости отсе письмо д. Володимира Шухевича:

Сьвітлий Виділе! На послідних загальних зборах наукового Товариства ім. Шевченка заложив я з причини інтерпретації § 37 статута протест против важности ухвал дотикаючих зміни того статута. Супротив того, що є надія полагодити цілу справу в мирній дорозі у самім Товаристві, прошу в порозуміню з Членами, що прилучились до мого протесту, не втягати его до протоколу загальних Зборів а тим самим не подавати его до Намісництва при предложеню нового статута. З поважанем Шухевич. 10/7 1904.

Засідання секцій і комісій.

Спільні засідання секцій.

II зас. дня 14 липня.

- 1) Переведено дискусію над вибором нових дійсних членів.
- 2) Дискутовано над проектом видання енциклопедії славистики, порушеного вже на однім із давніших засідань.
- 3) Принято до відомости, що конгрес славистів у Петербурзі відложений на пізніше.

Засідання історично-філософичної секції.

VI зас. дня 5 мая.

- 1) Др. С. Дністрянський предловив працю дра К. Левицького п. н. „Перші роки нового австр. цивільного процесу“, яку ухвалено друкувати в „Часописи правн. і екон.“.
- 2) Затверджено вибір делегатів на з'їзд чеських правників в особах дра С. Дністрянського і дра К. Левицького.
- 3) Затверджено вибір дра І. Кунцева на члена правничої комісії.

Зміст праці дра К. Левицького: Автор подає критичні замітки до нового процесу цивільного в Австрії і переходить з особна отєї питання: 1) Про підсудність (інстанції, підсудність адвокатів, підсудність у справах найму-аренди, договірну підсудність, виключну підсудність); 2) провід процесовий (язики краєві в процесі, зазив до розправи, товаришів спорових, заочність, провід

розправи спорової, докази процесові супротив свобідного розпізнання судейського, переслухання сторін, правосильність) і 3) про средства правні (рекурси, відкликане і поступоване відкличне, ревізію і поступоване ревізійне, позви неважности, зновлене поступовання).

VII зас. дня 29 мая.

1) Проф. М. Грушевський відчитав свою працю п. н. „Звичайна схема рускої історії й справа раціонального укладу історії східного славянства“, призначену для друку в петербурьскім „Сборнику статей по славяновѣдѣнію“. 2) Він же зreferував працю І. Джиджори п. н. „Нові причинки до історії московсько-українських відносин 1726—37 рр.“, яку ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці проф. М. Грушевського: Автор має на гадці схему, вироблену великоруською хронографією на основі династичного принципу й досі прийняту в російській науці, вказує на нераціональність її, механічне сполучення частин історії української й великоруської, по часті білоруської народности та вказує на потребу слідити осібно історію сих народностей і з історії державних організацій перенести центр ваги на історію народностей.

Зміст праці І. Джиджори: На підставі опублікованих петербурьським історичним товариством протоколів Кабінета міністрів і Верховного тайного совѣта з р. 1726—1737 характеризує він політику російського правительства супроти України, її автономії, суспільних й економічних відносин її.

VIII зас. дня 2 червня.

1) Проф. М. Грушевський зreferував свою статтю: „Спірні питання староруської етнографії“, призначену для „Сборника статей по славяновѣдѣнію“. 2) Д. С. Томашівський зreferував свою статтю: „Про територію Угорської Руси на початку XX ст.“, призначену для того самого видання.

Зміст праці проф. М. Грушевського: Автор дає погляд на заходи учених роз'яснити етнографічні відносини староруські за допомогою топо- і хронографічної номенклатури, археології й діалектології, спинається на недавніх пробах Шахматова і Спіцина, ближше оцінює теорію Шахматова що до групування руських племен, особливо спинається на його теорії, що Сіверяне не належали до полудневої групи. Потім переглядає спірні питання зв'язані з иньшими племенами полудневої групи (Уличами, Бужанами й Волинянами, Хорватами).

ІХ зас. дня 22 червня.

- 1) Др. С. Дністрянський предложив справозданє з участі делегації Наук. Тов. ім. Шевченка в з'їзді чеських правників у Празі.
- 2) Той сам зреферував розвідку д. Я. Ільницького: „Право перевозу на залізницях“, яку ухвалено друкувати в „Часописи правн. і екон.“

Зміст праці д. Я. Ільницького: У вступі згадує ся в загалі про закони і розпорядки властей, які нормують умову перевозу товарів залізницями, та про товарні тарифи і головні за-сади, які при товарних тарифах приміняють ся. В першій розділі говорить автор про взаїмне відношенє підметів умови о перевіз товарів залізницями, та доходить до висновку, що отся умова єсть умовою реальною.

Х зас. дня 4 липня.

- 1) Проф. М. Грушевський зреферував свою статтю: „Етнографічні зміни і культурні впливи в археологічному матеріалі України-Руси“, написану для „Сборника статей по славяновѣдѣнію“.
- 2) Д. Ол. Сушко зреферував свій комунікат: „Про постанови варшавського провінціального синода 1561 р.“, який ухвалено друкувати в „Записках“.
- 3) Обговорювано потребу етнологічної екскурсії в Бойківщину.

Зміст праці проф. М. Грушевського: Автор виступає тут против широко росповсюдненого в загалі, й спеціально — у археологів, що студіюють українську теорію, нахилу — всякі зміни в культурі, нові культурні явища толкувати появами нових народів, — змінами кольонізаційними. Вказує на шкідність того, коли археологи замість слідити обсяг, історію й елементи певної культури, нагинають її до різних історичних згадок, та на кількох прикладах показує, що культурні явища не покривають ся етнографічними, випливаючи очевидно з культурних впливів, а не етнографічних міграцій.

ХІ зас. дня 15 липня (для вибору нових дійсних членів).

Вибрано одноголосно дійсним членом о. Михайла Зубрицького, пароха в Мшанци і постановлено предложити його Виділови до затвердження.

ХІІ зас. дня 20 липня.

1) Др. С. Дністрянський відчитав свою розвідку: „Mandatum в почині права“, яку ухвалено друкувати в „Часописи правничій і екон.“ 2) Секція згодила ся, щоби др. С. Дністрянський включив реферовану розвідку в свою ширшу німецьку працю, яка тепер друкується з тим, що в ній буде виразно зазначено, що сей уступ був скорше видрукований по руськи. 3) Секція уконституувала ся вибравши: директором проф. М. Грушевського, заст. директора д. Федора Вовка, секретарем д. Ст. Томашівського, заст. секретаря д. Ол. Сушка.

Зміст праці дра С. Дністрянського: Автор доказує в супереч із дотеперішними дослідями науковими, що *mandatum* римського права було у своїм завязку умовою реальною, чого доказом *legis actio per conditionem*, яка опирала ся на 3 материяльних основах: 1) *manu dare* зі сторони вірителя; 2) *recipere* зі сторони довжника; 3) *repetere* на випадок позову. Вправді в клясичнім праві римськім тратить мандат первісний характер реальний, та стає консенсуальним контрактом, то все таки жиє провідна ідея первісного мандату реального безпереривно в різних правних інститутах, як в *conditio certi*, в контрактах реальних (*mutuum*, *commodatum*, *depositum*, *pignus*), в *modus*, в випадках безпосередного заступництва і в умовах на користь третих. Крім сего в жерелах клясичного права римського лишило ся в постановах про мандат багато слідів, що виказують первісний реальний характер сеї умови.

ХІІІ зас. дня 24 липня.

1) Проф. М. Грушевський предложив працю д. З. Кузелі п. и. „Огляд літератури по етнографії в зах. і середній Європі в рр. 1900—2“, яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Той сам предложив працю д. О. Радакової: „Про золотарство у староб. пов. в Харківщині“, яку ухвалено друкувати в „Матеріялах до укр. етнології“.

Зміст праці д. З. Кузелі: Автор дає тут продовжене реферату, уміщеного в LIX т. Записок п. з.: „Огляд літератури антропологічної й археологічної“ і спинює ся над оглядом праць із обсягу етнографії, етнології і фольклору, що появили ся друком у роках 1900—1902 в західній Європі в німецькім (і голяндськім), французькім і італійськім язиці. Наперед збирає на скілько

можна найдокладніше бібліографію етнографічних праць і видавництв і переходить по черзі деякі важніші питання, а спеціально питання про дефініцію і зміст етнографії, етнології і фольклору, про їх взаємини і про їх відносини до інших близьких наук, як пр. до філлогії і історії, при чім наводить найновіші погляди Вінтерніца, Бастіяна, Кайндля, Шурца, Гофмана-Крайера, Штрака, Бреннера, Сігмунда, Дітеріха, і ин. Відтак подає найновіші праці загального змісту, в яких трактує ся про повисші науки в загалі, або описуєть ся цілі більші або менші території, як Німеччину, Саксонію і т. д. і задержуєть ся довше над збірниками звичаїв, вірувань, переказів, казок, пісень і ин., при чім обговорює напрямки студій і подає головні праці порівнюючого змісту. В другій частині дає огляд журналів і часописів.

Зміст праці д. О. Радакової: Невеличка, але дуже цікава розвідка д. Радакової містить у собі досить детальний опис техніки українських золотарів, котрі ще вдержались у нас завдяки тому, що артистичне почуте нашого народу не цілком іще вдовольняєть ся фабрикованими дешевими виробами, а потребує чогось свого залюбленого з давна. Описані д. Радаковою золотарі роблять наприклад ковтки особливого фасону задля Українців і зовсім иншого задля сусідніх із їми великорусів. Сама техніка виливання і оброблювання окрас дуже нагадує описану хоч би д. Шухевичем, подібну-ж техніку у Гуцулів із тою різницею, що у Гуцулів вона ще трохи примітивіиша. Так нпр. для виготовання глиняної форми у Гуцулів вживаєть ся деревляна обручка, а у старобільських золотарів залізна і т. п. Досить численні малюнки дуже докладно пояснюють деталі тексту, з якого нарешті видно, що українське золотарство заховало ще дуже старинну техніку тих часів, коли воно далеко більше існувало у нас ніж тепер.

Засідання філлогічної секції.

II зас. дня 26 мая.

1) Др. К. Студинський предложив секції переписку Я. Головацького, яку ухвалено друкувати в „Збірнику“ секції і з огляду на її обем постановлено поділити на два окремі випуски. 2) Відчитано лист дра І. Пулюя в справі видання великого словаря укра-

їнської мови. Супроти того що словарь такий готується тепер у Києві, не розводжено над сею справою дискусії. 3) На бажанє д. Павлика постановлено в найкоротшій часі скликати язикову комісію для наради над її реорганізацією.

III зас. дня 15 липня.

1) Дискутовано над вибором нових дійсних членів, але по переведеній дискусії ухвалено не вибирати сього року нікого. 2) Переведено уконститууване секції вибравши: Директором дра Ів. Франка, заст. директора д. І. Кокорудза, секретарем д. М. Павлика. 3) Др. К. Студинський подає до відомости, що друк переписки Я. Головацького закінчений та що вступну студію до неї предложить по вакаціях. 4) Д. Павлик повідомляє секцію, що друк дальшого тому фольклорних праць М. Драгоманова розпочнеться вже літом. Так само заявляє, що вже має копії з актів до інспекторату О. Федьковича, про який предложить пізнійше студію.

Засідання мат.-прир.-лікарської секції.

II зас. дня 16 мая.

1) Принято до відомости лист секції до Виділу в справі видавання „Зоології“ д. І. Верхратського. 2) Д. Петро Огоновський предложив працю дра В. Левицького п. н. „Про зерові місця функції $\zeta(s)$ “, а д. І. Верхратський свою працю п. н. „Нові знадоби до номенклатури ботанічної і термінології природописної народної“. Обі праці постановлено друкувати в „Збірнику“ секції.

Зміст праці дра В. Левицького: Автор опираючись на формі Ріманна, яка лучить функцію $\zeta(s)$ з інтегралом Euler'a, показує дорогу, на якій можна би доказати, що часть перворядна всіх місць зерових функції $\zeta(s)$ рівнає ся $\frac{1}{2}$, твердження, яке висловив Ріманн, а якого до тепер ніхто ще не доказав.

III зас. дня 4 липня.

1) Секція уконституувала ся вибравши: Директором д. Ів. Верхратського; заст. директора дра Е. Озаркевича; секретарем дра В. Левицького; заст. секретаря С. Рудницького. Делегатом до

Виділу вибрано д. І. Верхратського, а заст. делегата д. В. Шухевича. 2) Переведено дискусію над вибором нових дійсних членів. 3) Принято до відомости, що лікарська комісія уконституувала ся так: Др. Ев. Озаркевич, голова; др. І. Липа, заст. голови; др. Е. Грушкевич, секретар. 4) Др. Е. Озаркевич предложив працю дра І. Горбачевського п. н. „Уваги о термінології хемічній“, яку ухвалено друкувати в „Збірнику“.

IV зас. дня 9 липня.

Д. Вол. Шухевич заявив, що Виділ не затвердив його вибору на заступника делегата до Виділу з тої причини, що статут Товариства не знає заступників делегата. Супроти того секція реасувала попередню свою ухвалу і вибрала делегатом до Виділу д. В. Шухевича в місце д. І. Верхратського.

Засідання правничої комісії.

II зас. дня 10 червня.

1) Принято до відомости справоздане делегатів із участі у з'їзді чеських правників. 2) Вислухано справоздання з другої частини розвідки Заяця: *Usus fructus nominis*.

Засідання етнографічної комісії.

I зас. дня 13 червня.

1) Постановлено решту субвенції на етнографічні екскурсії за 1904 р. виплатити д. Федорови Вовкови на поїздку по Гуцульщині для антропометричних студій і просити Виділ, щоби доповнив сю суму на conto підмоги з 1905 р., коли-б вона показала ся малою. 2) Постановлено віднести ся до Виділу з просьбою, щоби сього року згодив ся видати три томи „Етнографічного Збірника“, беручи на увагу, що на друк приповідок дістала комісія підмоги від міністерства. 3) Призначено на один із найближших томів „Матеріялів до укр.-руської етнології“ матеріяли Мар. Гр. про дитину в українській етнографії.

II зас. дня 15 липня.

1) Комісія уконституувала ся вибравши головою д. О. Барвінського, заст. голови д. Ф. Вовка; вибір секретаря відложено на пізнійше. 2) Постановлено просити Виділ, щоби закомунікував секціям норми ремунації за праці, друковані в виданнях Товариства.

Засідання лікарської комісії.

I зас. дня 2 липня.

1) Комісія уконституувала ся вибравши головою дра Е. Озаркевича; заст. голови дра Ів. Липу; секретарем дра Яр. Грушкевича. 2) Постановлено видавати „Лікарський збірник“ квартално по три аркуші друку. 3) Постановлено віднести ся до „Просвіти“ в справі видавання популярних лікарських брошур. 4) Дискутовано над справою участі наших лікарів у з'їзді сербських лікарів у Білграді.

II зас. дня 15 липня.

1) Запросини на лікарський з'їзд у Білграді передано до покладення секції. 2) Вибрано редакторами „Лікарського Збірника“: дра Е. Озаркевича (вступні статі і хроніка) і дра Я. Грушкевича (реферати). 3) Принято до відомости, що тов. „Просвіта“ згодило ся видавати популярні лікарські брошури, яких редакцію поручено дру М. Вахнянину.

Засідання мовної комісії.

I зас. дня 9 червня.

1) Переведено дискусію над новою організацією комісії і ухвалено на найближше засіданні запросити всіх членів, щоби висловили свої погляди в тій справі. 2) Обговорено потребу спорядження усяких словарів і розділено відповідну роботу.

Участь Товариства у з'їзді чеських правників.

Відпоручники Товариства, др. С. Дністрянський і др. К. Левицький явили ся вперед 21 мая с. р. на першій з'їзді чеських адвокатів, скликанім перед з'їздом правників, що відбув ся в салі радній міста Праги, і тут привитав їх посадник міста Праги др. Срб. Сей з'їзд чеських адвокатів займав ся головно двома справами: домаганем, аби чеський язык допущено до розправ у найвишій трибуналі адміністраційнім і трибуналі державнім у Відни, а відтак піднесенем питання про уладжене заводових відносин адвокатського стану взагалі.

Того дня відбув ся привітний вечер для учасників з'їзду чеських правників у готели центральнім, де голова з'їзду проф. др. Ранда привитав вступним словом учасників.

В неділю 22 мая с. р. о годині 12 в полудни відбуло ся сьвяточне відкритє з'їзду правників у „пантеоні“. Іменем товариства Шевченка промавляв др. Кость Левицький, підносячи, що величавий з'їзд науковий чеських правників являє ся сьвітлою маніфестацією високої сьвідомости національної і великої культурности чеського народа; що ми Русини в нашій народній відродженю все ставимо собі за примір працю, витривалість і незвичайні змагання братнього народа чеського, на областях просьвіти, горожанської самосьвідомости, економічної независимости, науки і культури, та що так як чеські правники ведуть провід справ суспільнополітичних чеського народа, так у нас руські правники кладуть перші заборони національного істнованя і оборони прав руського народа, а в кінці висказав бажанє від братів Русинів, аби той

перший науковий з'їзд чеських правників приніс величезні успіхи на славу чеського народу.

Того-ж дня по полудни відбуло ся відкрите секційних нарад, де наші відпоручники були почесними предсідателями — а вечером відбув ся банкет у салях на острові Софійськім, на яким промавляв другий відпоручник др. Станіслав Дністряньський, зазначуючи дружні взаємини, які лучили Русинів із Чехами від часів Шевченка (по-сланіє до Шафарика з р. 1845), і підносячи симпатію Чехів у справі руського університету.

Підчас з'їзду навізали відпоручники Товариства зносини з визначними ученими чеськими, хорватськими і болгарськими.

Др. С. Дністряньський.

Нові видання Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка, виходять у Львові що два місяці під редакцією Михайла Грушевського. Рік XIII. Кн. III. Т. LIX. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 198, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1) Святий Климент у Корсуні, причинки до історії староруської легенди. Х. Віднайдене мощей св. Климента, написав др. І. Франко (далі буде). Ст. 181—208. — 2) Виговський і Юрій Хмельницький. Історичні студії, написав Василь Герасимчук (далі буде). Ст. 1—40. — 3) Матеріяли до історії Коліївщини. II. Кілька документів про участь ченців київських монастирів в гайдамацьких руках XVIII ст., подав Сергій Грущенко. Ст. 1—16. 4) Miscellanea: Варшавський синод в року 1561, подав Олександр Сушко. Ст. 1—17. — 5) Наукова хроніка: Антропология, археология і етнография в західно-європейській науковій літературі останніх років, подав Зенон Кузеля. Ст. 1—65. — 6) Бібліография (рецензії й справоздання). Ст. 1—33.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка, виходять у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Рік XIII. Кн. IV. Т. LX. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 190, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1) Святий Климент у Корсуні. Причинки до історії староруської легенди. Х. Віднайдене мощей св. Климента, написав др. Ів. Франко. (Конець). Ст. 209—256. — 2) Козаччина на переломі XVI і XVII в. (1591—1603), написав Василь Доманицький. Ст. 1—32. — 3) Виговський і Юрій Хмельницький. Історичні студії, написав Василь Герасимчук, IV—VI. (Конець). Ст. 41—70. — 4) Miscellanea: Недруковані твори Артемовського-Гулака, подав Юліян Романчук. Ст. 1—14. — 5) Наукова

хроніка: Етнографія в західно-європейській науковій літературі останніх років, подав Зенон Кузеля (далі буде). Ст. 1—25. — 6) Бібліографія. Ст. 1—42.

Часопись правнича і економічна. Рік IV. Том VI і VII. Правничі і економічні розвідки історично-філософичної секції Наукового Товариства ім. Шевченка. Редактор др. Ст. Дністрянський. У Львові, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 292, 8°. Зміст: 1) Mandatum в почині правного розвою. Студія з римського права. Нап. др. С. Дністрянський. Ст. 1—160. — 2) Право перевозу на залізницях. Нап. Яр. Ільницький (далі буде). Ст. 1—28. 3) Ususfructus nominis. Нап. Юліян Заяц (кінець). Ст. 21—45. 4) Із судової практики. Нап. Іван Чернявський. Ст. 1—17. — 5) Наукова хроніка. Ст. 1—22. — 6) Оцінки і реферати. Ст. 1—38.

Розвідки про міста і міщанство на Україні-Руси в XV—XVIII в. Частина друга. (Руська Історична Бібліотека. Т. XXIV). У Львові, 1904. Накладом і з друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 177—462, 8°. Ціна 2 кор. Зміст: 1) М. Бладімірський-Буданов. Німецьке право в Польщі й Литві (кінець). Ст. 177—308. — 2) В. Антонович, Українські міста. Ст. 311—383. — 3) Д. Багалій, Магдебурське право на Лівобічній Україні. Ст. 387—442. — 4) Показчик імен для т. XXIII і XXIV. Ст. 443—455. — 5) Поправки. Ст. 457—459.

Хроніка українсько-руського Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Вип. II. 1904. Ч. 18. Січень-цвітень. Львів, 1904. З друкарні Н. Т. ім. Шевченка. Ст. 1—24, 8°. Ціна 30 сот. Зміст: Надзвичайні загальні збори. — Засідання Виділу. — Засідання секцій. (О. Сушко — Епізод з життя П. Скарги. С. Томашівський — Угорські Русини в світлі мадярської офіційної статистики. Б. Барвінський — Нові матеріали до історії галицького опришківства. М. Зубрицький — Про годівлю овець у Старосамбірщині. О. Сушко — Впроваджене єзуїтів до Польщі. В. Герасимчук — Ів. Виговський і Юр. Хмельницький. В. Доманицький — Козаччина на переломі XVI—XVII вв. (1591—1603). З. Кузеля — Антропология і археология в зах. і серед. Європі в рр. 1900—1902. Ів. Франко — Король балагулів Антін Шашкевич і його українські поезії. І. Пулюй — Кругова діяграма генераторів для перемінних прудів). — Засідання комісій. — Участь Товариства в ювілею „Общества истории и древностей российских“. — Товариства й інсти-

туції що далі приступили до обміну виданнями. — Нові видання Товариства.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jhrgg. 1904. Heft. I. N. 17. Bericht für das Jahr 1904. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 64, 8°. Ціна 1 коп. Зміст: Tätigkeit des Ausschusses. — Tätigkeit der Sektionen und Kommissionen. — Wissenschaftliche Publikationen. — Wirkliche Mitglieder. — Dr. Al. Markevyč, ein Nekrolog. — Mitglieder der Kommissionen. — Administration der Gesellschaft. — Institutionen, welche ihre Publikationen mit der Gesellschaft im Jahre 1903 ausgetauscht hatten. — Stand der Bibliothek. — Stand des Museums. — Kassabericht.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. 1904, Jänner-April. Jhrgg. 1904. Heft II. N. 18. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 32, 8°. Ціна 30 сот. Зміст: Ausserordentliche Generalversammlung. — Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sektionen. — (Al. Suško — Eine Episode aus dem Leben des Peter Skarga. S. Tomašivskyj — Die ungarischen Ruthenen im Lichte der magyarischen amtlichen Statistik. B. Barvin'skyj — Neue Materialien zur Geschichte des galizischen Räubertums. M. Zubryčkyj — Über die Schafzucht in der Umgegend von Alt-Sambor. Al. Suško — Die Einführung der Jesuiten in Polen. V. Herasymčuk — I. Vyhov'skyj und Georg Chmelnyc'kyj. V. Domanyčkvj — Das Kosakentum am Übergang vom XVI ins XVII Jhrdt. (1591—1603). Z. Kuzela — Die Anthropologie und Archäologie in West- und Mitteleuropa in d. J. 1900—1902. Iv. Franko — König der „Balagulen“ Anton Šaskevič und seine ukrainischen Gedichte. I. Puluž — Das Kreisdiagramm der Wechselstromgeneratoren). — Sitzungen der Kommissionen. — Der Anteil der Gesellschaft an dem Jubiläum der „Gesellschaft für russische Geschichte und Alterthümer“. — Gesellschaften und Institutionen, welche ferner zum Austausch der Publikationen beigetreten sind. — Neue Publikationen der Gesellschaft.

Літературно-Науковий Вістник (наукова частина).

V книжка (за май):

Z. — З розмов із селянськими інтелігентами на Лівобережній Україні.

М. Лозинський — Три з'їзди (Конець буде).

Др. Павло Ваглер — Новітні вигадки в старині (Кон. буде).

Хроніка і бібліографія.

VI книжка (за червень):

Іван Кревецький — „Не было, нѣтъ и быть не можетъ!“ (Конець буде).

М. Лозинський — Три з'їзди. (Конець).

Ів. Франко — Шевченко і Єремія.

В. Гнатюк — Поетичний талант між бачванськими Русинами.

Хроніка і бібліографія.

VII книжка (за липень):

Іван Кревецький — „Не было, нѣтъ и быть не можетъ!“ (Конець).

М. Л. — Деякі релігійні обряди та звичаї з погляду гігієни тіла й духа.

Наукові Листки:

I. Грузинське письменство, пер. І. Кр.

II. Чи слово „піп“ образливе? В.

Лист до редакції „Літературно-Наукового Вістника“.

М. Грушевський — Гуцульська вистава.

Наукові вакаційні курси.

Хроніка і бібліографія.

VIII книжка (за серпень):

С. Загородний — Війна і опозиційні елементи в Росії.

Василь Панейко — Фільософія оптимізму.

Музично-драматична школа М. В. Лисенка в Києві.

Іван Кревецький — Вільні університети.

М. Грушевський — Українсько-руські наукові курси.

М. Грушевський — Антін Чехов.

Хроніка і бібліографія.

В і д б и т к и.

Олександр Сушко. Впроваджене єзуїтів до Польщі. Історично-критична студія. (Відбитка з „Записок“ т. LVII, LVIII і LIX). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 60, 8^о. Ціна 60 сот.

Нові причинки до історії відносин російського правительства до України в 1720-их і 1730-их рр. Написав Іван Джиджора. (Відбитка з „Записок“, т. LXI). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 40, 8°. Ціна 40 сот.

Виговський і Юрій Хмельницький. Історичні студії, написав Василь Герасимчук. (Відбитка з „Записок“, т. LIX—LX). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 70, 8°. Ціна 70 сот.

Перші роки нового австрійського процесу цивільного. Написав др. Кость Левицький. (Відбитка з „Часописи правн. і екон.“ т. VI—VII). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 76, 8°. Ціна 80 сот.

Українсько-руські наукові курси вакаційні 1904 р., уряджені у Львові Товариством прихильників української літератури, науки і штуки. У Львові, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 16+3 таблиці, 8°.

Запросини до передплати

на

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСНИК.

З роком 1905 вступає Літературно-Науковий Вістник у осьмий рік свого істнованя. Виданих доси 28 томів сього вістника свідчать досить проречисто про вартість виданя, яке протягом свого істнованя, надіємо ся, гідно репрезентувало українсько-руське письменство по обох боках Збруча, було вірним зеркалом і показчиком його розвою і силкувало ся не без успіху вказувати дороги тому розвоєви та вияснювати значіне ріжнородних фактів і напрямів нашого духового і громадського житя.

В новому році Літ.-Наук. Вістник буде держати ся тої самої програми і тих самих провідних думок, не признаючи ся виключним прихильником ніякої літературної школи, ніякої громадської партії ані релігійно-філософичної секти, але всюди високо ставлячи свободний розвій одиниці й народности, плеканє гуманних і поступових ідей, здорову і ніякими догмами не спутану критику і талант.

У новім річнику візьмуть участь ті самі літературні та публіцистичні сили, які працювали в ЛНВ доси, а надто ряд молодих талантів із галицької і російської України. З праць призначених для сього річника назвемо лише простору повість Андрія Чайківського з житя сучасної галиць-

ко-руської інтелігенції, що зачнеться від першої книжки нового річника, нові оповідання та поезії В. Стефаника, М. Коцюбінського, В. Самійленка, І. Франка, Г. Хоткевича, Я. Жарка, М. Вороного, Лісака-Тамаренка, Надії Кибальчич, І. Липи, з посмертної теки М. Старицького та Євгенії Ярошинської, уступи із споминів української селянки Марусі Вольвачівної та селянина Харлампія Краснолуцького і т. и. Надто помістимо ряд гарних перекладів із сучасних європейських та американських письменників, ряд критичних студій про нашу й інші літератури, ряд публіцистичних статей про важніші сучасні питання і в кожній книжці, як звичайно, багату хроніку.

Передплата ЛНВ лишається така сама, як була доси, а власне

цілорічна . . . 16 кор.

піврічна . . . 8 кор.

Адміністрація просить ласкаво поспішити з присилкою передплати, щоб було можна упорядувати наклад.

Редакційний комітет Літературно-Наукового Вістника:

М. Грушевський. В. Гнатюк. Ів. Франко.